

Motion till riksdagen

1987/88:A11

av Jan-Erik Wikström och Göthe Knutson (fp, m)

med anledning av prop. 1987/88:10 med förslag till lag om styrelserepresentation för de privatanställda, m. m.

I regeringens proposition 1987/88:10 med förslag till lag om styrelserepresentation för de privatanställda, m. m. föreslår regeringen att 14 § i lagen skall få följande lydelse:

Arbetsgarepresentanterna får inte delta i behandlingen av frågor som rör kollektivavtal eller stridsåtgärder eller av andra frågor där en facklig organisation på arbetsplatsen har ett väsentligt intresse som kan strida mot företagets.

Om ett företags verksamhet är av sådan natur eller har ett sådant ändamål som avses i 2 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, har arbetsgarepresentanterna inte heller rätt att delta i ett beslut som gäller verksamhetens mål eller inriktning.

Regeringens förslag innebär att de anställdas styrelserepresentanter får delta i *behandlingen* – men ej i beslut – av frågor som rör tidningars och andra tendensföretags mål och inriktning.

Vi kan inte acceptera regeringens förslag i 14 § andra stycket utan yrkar att ifrågasvarande stycke ges den lydelse som föreslås i den inom arbetsmarknadsdepartementets rättssekretariat utarbetade promemorian (Ds A 1986:1).

Är ett företags verksamhet av sådan natur eller har sådant ändamål som avses i 2 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, får en arbetsgarerepresentant inte heller delta i behandling av fråga som rör verksamhetens mål och inriktning.

I den nämnda departementspromemorian redovisas på ett klart och fullständigt sätt syftet med bl. a. lagen om styrelserepresentation och lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL).

Rätten för de anställda att med stöd av lagstiftningen om styrelserepresentation delta i företagets ledande organ utgör en betydelsefull komponent i det regelsystem som finns för att ge arbetstagarna medinflytande. Lagstiftningen om styrelserepresentation kan således sägas utgöra en arbetsrättslig lagstiftning i den meningen att den rör förhållandet mellan arbetsgivaren och de anställda.

Syftet med lagstiftningen om styrelserepresentation är att de anställda skall beredas insyn och inflytande i fråga om företagets verksamhet. Detta har klart kommit till uttryck i 1 § i nuvarande lag och föreslås komma till lika klart uttryck i förslaget till ny lag.

Reglerna om förhandlingar och information i MBL är likaså avsedda att ge de anställda insyn och inflytande i sådana frågor där företagsledningen ensam – efter fullgjord förhandlingsskyldighet – fattar beslut. Från tillämpningsområdet för MBL har emellertid uttryckligen i 2 § gjorts undantag för sådan verksamhet som är av religiös, vetenskaplig, konstnärlig eller annan ideell natur eller som har kooperativt, fackligt, politiskt eller annat opinionsbildande ändamål såvitt avser verksamhetens mål och inriktning. Den bärande tanken har varit att det fackliga inflytandet genom medbestämmande inte skall tillåtas konkurrera med annat demokratiskt beslutsfattande eller träda de grundlagsfästa principerna om yttrandefrihet och tryckfrihet för när.

Det är vid *behandling* i styrelsen av en fråga som styrelseledamöter får insyn i frågan och kan utöva inflytande på dess handläggning. Om de anställdas representanter i styrelsen för företag som avses i 2 § MBL får tillfälle att delta i styrelsens behandling av en fråga som rör verksamhetens mål och inriktning kan inte uteslutas – utan det är tvärtom troligt – att behandlingen av frågan får karaktär av förhandling.

Det vore orimligt om sådan insyn och sådant inflytande – som inte kan ifrågakomma enligt MBL – i stället skulle kunna utföras av de anställdas representanter enligt lagen om styrelserepresentation.

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

att riksdagen beslutar att 14 § andra stycket lagen om styrelserepresentation för de privatanställda ges följande lydelse:

Är ett företags verksamhet av sådan natur eller har sådant ändamål som avses i 2 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, får en arbetstagarrepresentant inte heller delta i behandling av fråga som rör verksamhetens mål och inriktning.

Stockholm den 9 november 1987

Jan-Erik Wikström (fp)

Göthe Knutson (m)